

TILSYNSRAPPORT

Uanmeldt tilsyn på Svenstrupgård, Aalborg Kommune

Lørdag, den 15. august 2009 fra kl. 10.00

Indledning

Vi har på vegne af Aalborg Kommune aflagt tilsynsbesøg på Svenstrupgård. Formålet med tilsynet er generelt og konkret at tilse såvel den pædagogiske som den socialfaglige kvalitet af opgaveløsningen, herunder at opgaverne løses på en ordentlig måde.

Ved tilsynet har vi sat fokus på sundhed, kost og aktiviteter i bred forstand.

Vi har desuden gennemgået dokumentation for behandlingstiden for den enkelte bruger, særlige forhold i udslusning og efterværn samt arten og omfanget af dagbeskæftigelse af brugerne.

Herudover har vi selvfølgelig generelt og konkret vurderet forholdene, indsatsen og metoderne det enkelte sted og gennemgå forskelligt skriftligt materiale vedrørende både driften i almindelighed og den enkelte beboer. Ligeledes har vi vurderet stemning og atmosfære.

Konklusionerne vedrørende dette besøg fremgår af afsnittet *Hovedkonklusioner*. Herefter følger afsnittet *lagttagelser og anbefalinger*, hvor vi uddyber, hvad der har ført til konklusionerne, og hvor vi eventuelt også fremsætter forslag og anbefalinger til justering af fremgangsmåder m.v.

I afsnittet *Formål og fremgangsmåde* beskrives grundlaget for tilsynet, og hvordan tilsynsbesøgene er blevet afviklet.

Hovedkonklusioner

- brugerne og beboerne udtrykker eller giver indtryk af tilfredshed med opholdet og det at bo her
- på baggrund af samtaler og samvær med brugere og beboere og samtaler med medarbejderne er det vores opfattelse, at beboerne hører til de målgrupper, som tilbuddene henvender sig til
- dokumentation for belægningstiden vil vi følge op på ved det kommende tilsyn
- det er vores vurdering, at beboerne tilbydes sund kost. Det er også vores vurdering, at motion og aktiviteter kan være et udviklingspunkt
- det er vores vurdering, at der er i et vist omfang på flere områder er behov for at tydeliggøre omfang og indhold af tilbuddene. En fælles forståelse vil givetvis kvalificere tilbuddet yderligere. Det forhold vil vi følge op på
- rammerne ude og inde modsvarer i vid udstrækning brugernes og beboernes behov. Dog bør man efter vores opfattelse løbende forholde sig til, om indretning, opslag mv. er hensigtsmæssig og sender de ønskede signaler
- det er vores vurdering, at man løbende bør vurdere, om de personalemæssige resurser er fordelt efter de aktuelle brugeres og beboeres behov og de samlede tilstedeværende kompetencer

- ved gennemgangen af dokumentationen for beboerne i Det Alternative Bofællesskab, sygeafdelingen, opholdsplanerne, kan vi igen konstatere, at der er brug for at tydeliggøre aftaler om hjælp og hjælpens udmøntning. Det bliver særligt vigtigt, når beboerne skal sikres en ensartet hjælp, samtidig med, at der er flere nye medarbejdere, som inddrages i opgaveløsningen
- her er en god struktur i forretningsgangen med hensyn til udarbejdelse af handleplan, opholdsplan og personlige plan. På flere områder kan dokumentationen dog opkvalificeres. Det vil vi følge op på ved det kommende tilsyn.

lagttagelser og anbefalinger

Ved tilsynet har vi været i sygeafdelingen, forsorgsafdelingen, herunder modtagelsen og kvindeafdelingen samt det alternative bofællesskab.

Det er vores vurdering, at der er i et vist omfang på flere områder er behov for at tydeliggøre omfang og indhold af tilbuddene. Eksempelvis fremgår det af hjemmesiden, at her er tilbud om afrusning, mens det af velkomstfolderen alene fremgår, at her er en sygeafdeling. Det er også udtryk, der bruges internt i huset.

Vi får efterfølgende oplyst, at der dels arbejdes på at skabe mere rummelighed i kraft af, at der er kommet flere tilbud til og dels at få skabt nye kulturer og kutymer efter mange år med en autoritær indstilling. En fælles forståelse vil givetvis kvalificere tilbuddet. Det forhold vil vi følge op på.

Opfølgning fra foregående tilsynsbesøg

Opfølgning fra tidligere tilsynsbesøg vil fremgå under de enkelte overskrifter.

Målgruppe

Det er vores vurdering, at brugere i modtagelsen/forsorgsafsnittet (herunder kvindeafdelingen) hører til målgruppen. Det samme gør sig gældende for beboerne i det alternative bofællesskab.

Sengepladserne i forsorgsafsnittet er i følge det oplyste stort set optaget. Vi taler med flere brugere, som tilkendegiver, at de sammenlagt, ved flere ophold på stedet, har boet her i mere end 5 år. Det fremgår også af brugeroversigten, at flere brugere har boet på stedet i forholdsvis lang tid. Et ophold angives til at vare et ½ år i gennemsnit.

Som udgangspunkt er § 110-boformerne ikke berettiget til at afvise nogen på grund af pladsmangel, medmindre der kan tilbydes anden passende hjælp, herunder optagelse i en anden boform efter § 110. Det forhold er medarbejderne i modtagelsen bekendte med.

Afrusningsklinikken henvender sig til også til personer, der ikke er hjemløse eller udstødte. Det er vores vurdering, at brugerne her hører til målgruppen. Her er én ledig plads, som dog ikke kan tages i brug, før værelset er gjort rent, hvilket kun kan ske på hverdage, når rengøringspersonalet er på arbejde.

Vi får også oplyst, at flere unge end tidligere henvender sig. Et forhold man er opmærksom på.

Boligforhold og fysiske rammer

Her er ikke sket afgørende ændringer i de fysiske rammer. Det er vores vurdering, at de fysiske rammer udendørs er velegnede til forskellige former for motion og aktivitet, fx petanquebanen og minigolfbanen. Vi får oplyst, at brugerne i perioder benytter aktivitetstilbuddene.

Her er en forholdsvis skarp opdeling mellem de forskellige tilbud. I forsorgsafsnittet er der i de lange gange placeret stole rundt omkring, som til dels bryder et institutionsagtigt indtryk. Brugerne benytter stolene til at få en snak.

Her er forholdsvis megen plads, som stor set udelukkende anvendes til gangarealer. Man bør overveje, om indretningen kan forgå på en måde, der appellerer til mere aktivitet. Vi får oplyst, at der er et træningsrum med forskellige redskaber i kælderens. Tilbuddet bruges sjældent, oplyser brugerne. Det er vores erfaring fra lignende tilbud, at brugerne, herunder også de, der er på afrusning, har megen glæde af fysisk aktivitet, fordi det øger deres selvværd, appetit mm., og kan være med til at skabe en hensigtsmæssig struktur i en ofte kaotisk dagligdag. Til dette får vi dog oplyst, at afrusningstilbuddet ikke er en pædagogisk foranstaltning. I en mindre opholdsstue er der mulighed for at læse avis mm.

Det er ligeledes vores indtryk, at man bør vurdere, om indretningen i modtagelsen/forsorgsafsnittet sender de rette signaler til brugerne. Dette blandt andet fordi de signalerer en "afstand", som man angiveligt ikke ønsker på stedet.

I afrusningsklinikken kan vi konstatere, at såvel fællesstue som køkken-alrum er indrettet, så brugerne får lyst til at opholde der. Det forhold kan til dels også tilskrives, at gøremålene er tilrettelagt, så brugerne inddrages.

Omgivelserne i det alternative bofællesskab fremstår hjemlige og imødekommende. Lejlighederne er indrettet efter den enkeltes ønske og interesse.

Adgangsforholdene er brugervenlige.

De pædagogiske og omsorgsmæssige forhold

Beboerne i forsorgsafsnittet giver som helhed udtryk for tilfredshed med den hjælp, de modtager. De oplever, at medarbejderne er imødekommende og, at de kan kontaktes, når man har brug for dem. Beboerne mener, at de som helhed får den støtte og hjælp, de har brug for, både i forhold til dagligdagen og de langsigtede planer omhandlende bolig, økonomi og aktivering som særligt rådgiverne varetager.

En stor del af brugerne har misbrugsproblemer. Det er vores indtryk, at de tilbydes støtte til at håndtere misbruget, og det oplyses, at der er mulighed for afrusning, når det ønskes.

Af "Velkommen til Svenstrupgård" fremgår det, at det ikke er tilladt at indtage alkohol eller euforiserende stoffer på stedet. Det er vores indtryk, at denne regel ikke håndhæves med direkte konsekvens, men ved samtale med beboerne. Det er i det hele taget vores indtryk, at der fra medarbejdernes side er en vis tolerance overfor selve misbruget, men at der tages hånd om de situationer, hvor misbruget afstedkommer en u hensigtsmæssig adfærd.

I kvindeafdelingen oplyser flere, at de tager ophold her, fordi de på den måde kan få lagt afstand til stofferne på stedet. Det forhold bør der følges op på.

Gennem opslag på fællesarealerne i huset kan vi konstatere, at der er flere forskellige former for regler "Husregler og retningslinier" som efter vores vurdering gennem en anerkendende tilgang og beskrivelse kan øge brugernes motivation.

Medarbejderforhold og faglige forudsætninger

Modtagelsen er bemandet med 3 medarbejdere, én fastansat, en vikar og en i arbejdspraktik. Ingen af de tilstedeværende er faglærte inden for målgruppen. Det skal dog nævnes, at vikaren er socialrådgiverstudierende.

Vi får oplyst, at arbejdsopgaverne i modtagelsen er at svare på spørgsmål fra brugerne, når de henvender sig samt tage imod henvendelser udefra. Desuden står de til rådighed, såfremt der kom alarmopkald fra de enkelte afdelinger. Medarbejdernes samvær med brugerne er således baseret på en henvendelse fra brugerne.

Ledelsen oplyser efterfølgende, at 3 medarbejdere i modtagelsen er en sikkerhedsbemanding, og at der sædvanligvis er faglærte i modtagelsen.

Vi får endvidere oplyst, at der er yderligere 3 medarbejdere på arbejde, hvor af én er i sygeafdelingen/afrusningen, og de 2 øvrige er i det alternative bofællesskab, samt 1 fra et vikarbureau, der var bevilget ekstraordinært, på grund af særlige behov blandt beboerne. Medarbejderne her er fastansatte og relevant uddannet.

Ledelsen oplyser efterfølgende, at der er en skarp personalemæssig adskillelse mellem Herberget, af-rusningen og det alternative bofællesskab.

Det er vores vurdering, at man løbende bør vurdere om de personalemæssige resurser er fordelt efter de aktuelle brugeres og beboeres behov og de samlede tilstedeværende kompetencer.

Det er ved tidligere besøg konstateret, at der er en stor personalegennemstrømning. Det forhold er ifølge det oplyste ikke aktuelt mere. Det er medarbejdernes opfattelse, at ledelsen er blevet mere lydhør.

Den skriftlige dokumentation

Vi har fået forelagt og gennemgået forskellig skriftlige dokumentation, både i papirform og elektronisk.

Her er en god struktur i forretningsgangen med hensyn til udarbejdelse af handleplan, opholdsplan og personlige plan. På flere områder kan dokumentationen dog opkvalificeres. Det vil vi følge op på ved det kommende tilsyn.

Magtanvendelse

På afrusningsklinikken ransages ved indskrivningen, ligesom det forekommer andre steder i huset. "Risikoen" for ransagningen fremgår af velkomstfolderen og meddeles ved indskrivningen. Ordningen er godkendt af beboerrådet. Forholdene bør afklares med Myndigheden.

Medicinhåndtering

Det skal for god ordens skyld understreges, at tilsynet ikke omfatter læge- og sygeplejefaglige forhold. Vi vil ved det kommende anmeldte tilsyn føre tilsyn med medicinhåndtering. Ved dette tilsyn har vi dog påpeget, at anvisninger på subutex-behandlinger bør systematiseres og dateres.

Opfølgning til det kommende tilsynsbesøg

- der er ikke yderligere til opfølgning.

Formål og fremgangsmåde

I henhold til Retssikkerhedslovens § 16 har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses.

Formålet med tilsynet er at påse, at beboerne får den hjælp, de har ret til og krav på ud fra det kommunale serviceniveau, der er fastsat i kvalitetsstandarderne. Samtidig vurderes atmosfæren og den måde, hvorpå hjælpen ydes.

Som grundlag for vurderingerne og konklusionerne anvender vi Service- og Retssikkerhedslovens bestemmelser og tilknyttede vejledninger. Herudover anvender vi de gældende kvalitetsstandarder og foreliggende skriftlige materiale samt erfaringer og god praksis på området.

Vi har fået en rundvisning i huset og talt med flere brugere og beboere. Vi har endvidere inddraget repræsentanter blandt de medarbejdere, der var på arbejde.

Beboernes kropssprog, atmosfæren på stedet og gennemgangen af den skriftlige dokumentation, der beskriver samarbejdet med beboerne, indgår endvidere i grundlaget for vores vurderinger.

Vi har forud for afgivelsen af denne rapport aflagt besøg på Svenstrupgård og diskuteret resultaterne af tilsynsbesøget med ledelsen på stedet.

Aalborg, den 3. november 2009

REVAS APS
AF 1/2 2004

Aase Møller

Marianne Christiansen